

Det talte ord gælder
Tale til samråd d. 10. januar 2007 i
Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
om spørgsmål AK

AK Vil ministeren redegøre for konklusionerne i rapporten fra Rigsrevisionen til Statsrevisorerne om fødevarekontrollen og i den uafhængige ekspertgruppes rapport om fødevarekontrollen, samt oplyse, hvilke konsekvenser ministeren agter at drage heraf?

Indledning

Jeg er blevet bedt om at redegøre for konklusionerne i rapporten fra Rigsrevisionen til Statsrevisorerne om fødevarekontrollen og konklusionerne i den uafhængige ekspertgruppes rapport om fødevarekontrollen, samt oplyse, hvilke konsekvenser jeg agter at drage heraf.

Rigsrevisionen fremhæver i beretningen til Statsrevisorerne, at der er etableret et godt fagligt grundlag for fødevarekontrollen, bl.a. i form af en tilsynsfrekvensvejledning.

Jeg er som udgangspunkt glad for, at Rigsrevisionen bringer denne anerkendelse af det faglige grundlag for fødevarekontrollen, herunder tilsynsfrekvensvejledningen.

Rigsrevisionen fremfører imidlertid også i beretningen, som vedrører perioden fra

2000 og frem til og med 2005, at Familie- og Forbrugerministeriet og Fødevarestyrelsen i den konkrete tilrettelæggelse af tilsynsaktiviteten *ikke* i tilstrækkelig grad har sikret, at der er sammenhæng mellem det faglige grundlag for kontrolindsatsen og ressourcerne.

Rigsrevisionen fremfører endvidere, at Fødevarestyrelsen ikke har gennemført det fornødne antal tilsyn med fødevarevirksomhederne i perioden 2000-2005. Tilsynsaktiviteten har således ikke levet op til tilsynsfrekvensvejledningen, på trods af at Fødevarestyrelsen siden 2003 har opfyldt de samlede mål for antallet af tilsyn, som ministeriet har opstillet i styrelsens resultatkontrakt.

I forhold til ministeriets håndtering af problemstillingen konkluderer Rigsrevisionen sin beretning, at Familie- og Forbrugerministeriet og Fødevarestyrelsen først i foråret 2006 har taget initiativ til at sikre, at alle virksomheder får mindst 1 tilsyn pr. år. Videre finde Rigsrevisionen, at Familie- og Forbrugerministeriet imidlertid ikke samtidig har taget initiativ til at sikre, at tilsynsaktiviteten afspejler tilsynsfrekvensvejledningens intervaller, der er baseret på en faglig vurdering af behovet.

Ministerens aktion

Som ny minister på området, tager jeg kritikken til efterretning. På baggrund af Rigsrevisionens bemærkninger har jeg som noget af det første i 2007 bedt departement om

sammen med Fødevarestyrelsen at gennemføre de nødvendige præciseringer i tilsynsfrekvensvejledningen og resultatkontrakten, jf. Rigsrevisionens bemærkninger.

Det har jeg således fremhævet i et brev til Fødevarestyrelsens direktør af 2. januar 2007. I et medfølgende notat til dette brev beskrives, hvilke præciseringer der skal gøres i forhold til tilrettelæggelsen af tilsynsaktiviteten i 2007. Disse justeringer i tilrettelæggelsen af kontrolaktiviteten er nu iværksat.

Dette brev til direktøren og det medfølgende notat er udleveret i kopi til partiernes fødevareordførere.

Af brevet fremgår det også, at 2007 forventes at blive et overgangså, da der er lagt op til, at der skal udarbejdes et helt nyt tilsynskoncept baseret på en mere risiko- og behovsorienteret tilgang, således som det foreslås at både Rigsrevision og Ekspertgruppen.

Når der som forventet tilføres ressourcer til fødevarekontrollen i løbet af foråret 2007, vil det med en tidsforskydning på ca. 5 måneder fra vedtagelsen af et bevillingsløft være muligt at øge den samlede tilsynsaktivitet allerede i løbet af 2007.

Ministerens oplysninger

I Rigsrevisionens beretning er der et yderligere kritikpunkt, som handler om ministerens information til Folketinget. På bag-

grund af Rigsrevisionens undersøgelse kritiserer Statsrevisorerne i deres bemærkninger, ”at skiftende ministre ikke før foråret 2006 har informeret Folketinget tilstrækkeligt klart om tilstanden i fødevarekontrollen”.

Denne vurdering tager jeg naturligvis til efterretning. Jeg vil som minister bestræbe mig på at informere Folketinget klart og tydeligt om planlægningen og styringen af tilsynsaktiviteten i fødevarekontrollen.

Lad mig tilføje, at jeg inden for kort tid skal svare statsrevisorerne på deres bemærkninger. Jeg vil i den forbindelse levere et mere detaljeret svar til Rigsrevisionens forskellige kritikpunkter. Dette svar vil naturligvis tilgå udvalget i kopi til orientering.

Ekspertgruppens rapport

Med hensyn til konklusionerne i ekspertgruppens rapport vil jeg allerførst henvise til de drøftelser, jeg allerede har haft med fødevareordførerne for alle partier, undtagen Enhedslisten, som desværre ikke kunne deltage. Jeg glæder mig over på mødet i mandags d. 8. januar 2007 at kunne notere mig, at der fra alle ordføreres side blev udtrykt et klart ønske om en åben dialog og en målsætning om at indgå konstruktivt i drøftelser med de øvrige partier.

Ekspertgruppens anbefalinger Ekspertgruppens rapport indeholder en lang række anbefalinger. Anbefalingerne knytter sig til de fire primære kapitler, som belyser forskellige aspekter af fødevarekontrollen.

Rapportens kapitel 4 har en lang række anbefalinger til en større risiko- og behovsorientering i fødevarekontrollen. Ekspertgruppen anbefaler, at der i den offentlige tilsynsaktivitet skal lægges mere vægt på en individuel vurdering af den enkelte virksomhed med henblik på at opnå en mere risiko- og behovsorienteret tilsynsindsats.

Det er ekspertgruppens opfattelse, at virksomhedernes egenkontrol skal styrkes yderligere, og at der skal skelnes klarere mellem de enkelte virksomheder. Kontrollen skal i højere grad differentiere mellem problemvirksomheder og virksomheder med vilje og evne til at overholde reglerne. Overfor den hovedpart af virksomhederne, der overholder reglerne, skal fokus være på anmeldte audits af virksomhedernes egenkontrol. Alle virksomheder skal dog fortsat have uanmeldte kontrolbesøg.

Problemvirksomhederne skal til gengæld fortsat have uanmeldte inspektioner. Og overfor de tilbagevendende problemvirksomheder er der brug for en mere konsekvent og eskalerende sanktionsanvendelse end i dag.

Ekspertgruppen anbefaler i tilknytning hertil en omlægning af smiley-ordningen.

Rapportens kapitel 5 har tilsvarende en række anbefalinger til styringen af fødevarekontrollen, herunder vedrørende forbedringer af

resultatkontrakten og budgetfordelingsmodellen.

Rapportens kapitel 6 har en lang række overvejelser om ressourceudnyttelsen, og behandler herunder mulighederne for kompetenceudvikling og bedre metodeunderstøttelse i opgavevaretagelsen.

Endelig har rapporten i det 7. kapitel en særskilt behandling af kødkontrollen i Fødevarestyrelsen.

I rapportens afsluttende kapitel (8) anbefaler ekspertgruppen, at *”Fødevarestyrelsens økonomiske råderum udvides i en periode for at give plads til gennemførelsen af gruppens forbedringer, og at Fødevarestyrelsen gives et permanent økonomisk løft for at muliggøre en mere ambitiøs fødevarerkontrol fremover.”*

Den videre proces

Alt det skal vi se nærmere på.

I første omgang har jeg sørget for, at ekspertgruppens rapport er blevet sendt i høring med høringsfrist 5. februar til en bred kreds af interessenter, så vi sikrer os det bedst mulige grundlag for de efterfølgende politiske beslutninger.

Derudover har jeg bedt ministeriet forberede nedsættelsen af en ministeriel arbejdsgruppe, der får til opgave snarest muligt at forelægge et oplæg til politisk beslutning. Et

kommissorium for denne arbejdsgruppe vil snarest blive forelagt samtlige partier.

Jeg ser nu frem til, at vi i fællesskab kan få klarlagt mulighederne for at implementere rapportens mange anbefalinger. Og jeg ser frem til, at vi kan få en bred aftale, med en langsigtet løsning, der kan skabe ro om fødevarekontrollen i Danmark – det skylder vi de danske forbrugere.